

Б Р І Ф

АНАЛІТИЧНІ ЗАПИСКИ З ЕФЕКТИВНОГО Е-УРЯДУВАННЯ

Випуск #3: Е-демократія на
місцевому рівні: стан розвитку

Випуск #3: Е-демократія на місцевому рівні: стан розвитку

Використання нових технологій для зміцнення урядування та демократії в Україні є відносно новим підходом, який набирає значної важливості. Аналітичні записки з ефективного урядування та демократії, започатковані програмою EGAP, що фінансується урядом Швейцарії, та створені за участю Державного агентства з питань електронного урядування України, Центру розвитку інновацій (ЦРІ) та інших партнерів, прагматичні, і такі, що спираються на фактичні дані, призначені для того, щоб інформувати політиків і практиків про ключові питання, пов'язані з мейнстримом ефективного електронного урядування в Україні. Аналітичні записки поширюються щоквартально та у відносно стислому електронному вигляді; вони розміщені на веб-сайті Програми EGAP www.egap.in.ua/natsionalna-polityka.

З 2014 року в Україні інтенсивно розвиваються сервіси е-урядування та е-участі. Причому одні ініціативи залишаються на початкових стадіях розвитку, а інші – стають успішними і їх підхоплюють у різних регіонах України. Тому, щоб краще зрозуміти ці процеси експериментальної демократії та зробити з них висновки, цей третій випуск аналітичних записок з ефективного е-урядування¹ присвячений практиці е-демократії на місцевому рівні в Україні. У ньому виявлені основні агенти змін, виклики та можливостями втілення е-демократії на місцевому рівні. Ці спостереження та уроки можуть бути корисними для майбутніх проектів е-демократії та для подальшої реалізації реформи децентралізації в Україні.

ЗАСАДНИЧІ ПРИНЦИПИ Е-ДЕМОКРАТІЇ

Електронна чи цифрова демократія передбачає використання інформаційно-комп'ютерних технологій (ІКТ) для посилення участі громадян у творенні публічної політики, збільшення прозорості та підзвітності уряду, а також зміцнення навичок громадянина та обізнаності про переваги ІКТ для громадського та політичного життя. Інструменти е-демократії можуть бути застосовані: i) на рівні від уряду до громадян чи

бізнесу (G2CB); ii) від громадян до уряду (C2G); iii) від громадян до громадян (C2C); а також iv) у відносинах від бізнесу до бізнесу (B2B). У творенні публічної політики, використання ІКТ для посилення демократії зазвичай використовується для порядку денного, формулювання публічної політики, прийняття рішень, втілення політики, моніторингу і контролю².

ОСОБЛИВОСТІ ВТІЛЕННЯ Е-ДЕМОКРАТІЇ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ

Правові норми втілення електронної демократії в Україні частково визначені Конституцією України, законами України, розпорядженнями Кабінету Міністрів України та іншими нормативно-правовими актами³. Одними з найновіших стратегічних документів є Концепція розвитку електронної демократії в Україні та план заходів з її реалізації на 2017-2018 роки⁴, розроблені у межах ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд», де стратегічно окреслено ключові

пріоритети, включно з місцевим рівнем, для втілення е-демократії в Україні протягом двох років. Однак, окрім нормативно-правових актів центральних органів влади, будь-який з 30539 органів місцевого самоврядування має право розробляти власні нормативні документи, які визначають порядок втілення ініціатив з е-демократії. З 2015 року цей тренд посилюється, тож органи місцевого самоврядування (ОМС) часом самі розробляють такі документи (положення), а часом беруть за зразок вже наявні нормативні акти, успішно втілені іншими ОМС в Україні чи інших країнах світу. Коли мова йде про застосування інструментів, відомо, що в Україні існує розмаїття інструментів е-демократії⁵, і вони будуть розглянуті у цій аналітичній записці.

1 З першими випусками аналітичних записок з ефективного е-урядування можна ознайомитися на веб-сайті Програми EGAP (<http://egap.in.ua/natsionalna-polityka>). Зокрема, випуск 1 (за вересень 2016 року) присвячений законодавчим та політичним аспектам е-демократії в Україні; випуск 2 (за лютий 2017 року) – використанню інструментів е-демократії в Україні.

2 Дивись випуск 2 аналітичних записок з ефективного е-урядування, Томкова Й. Аналітичні записки з ефективного е-урядування. Випуск №2: Втілення е-демократії: Спектр інструментів та варіанти вибору / Й. Томкова, Д. Хуткий. – К., 2017. – 10 с. – Режим доступу: <http://egap.in.ua/natsionalna-polityka>.

3 Томкова Й. Аналітичні записки з ефективного е-урядування. Випуск №1: Законодавчі аспекти електронної демократії в Україні / Й. Томкова, О. Конашевич. – К., 2016. – 8 с. – Режим доступу: <http://egap.in.ua/natsionalna-polityka>.

4 Верховна Рада України. Концепція розвитку електронної демократії в Україні та план заходів з її реалізації. – К., 2017. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/797-2017-%D1%80>.

5 Лобойко С. Результати дослідження-1 ОМС / С. Лобойко, А. Ємельянова, К. Іванченко, К. Літвінова, С. Магула, А. Куц, А. Яригіна. – К., 2017. – 25 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=0B0hZVPxixY7VTZTSENEtZsUlu>

Випуск #3: Е-демократія на місцевому рівні: стан розвитку

Більш детальний аналіз місцевих інструментів та кращих практик втілення е-демократії викладений в інформаційно-аналітичному довіднику «Інструменти е-демократії у містах України»⁶. Ґрунтуючись на опитуваннях експертів та громадськості, у Посібнику розкриті такі тенденції: а) ОМС все більше використовують інструменти е-демократії; б) публічна політика та нормативно-правова база формується, в значній мірі, на основі тих напрацювань, які були реалізовані у містах; в) міста впроваджують е-сервіси розроблені в рамках власних проектів на власному фінансуванні або ті, які започатковані активістами чи створюють власні ІТ-рішення; г) розвиток е-інструментів часто відбувається несистемно через слабкий зв'язок з офлайн формами взаємодії⁷. В той же час, спостерігається збільшення кількості експериментів на місцевому рівні, а інструменти е-демократії поширюються через такі стандартизовані платформи, як Єдина система місцевих петицій.

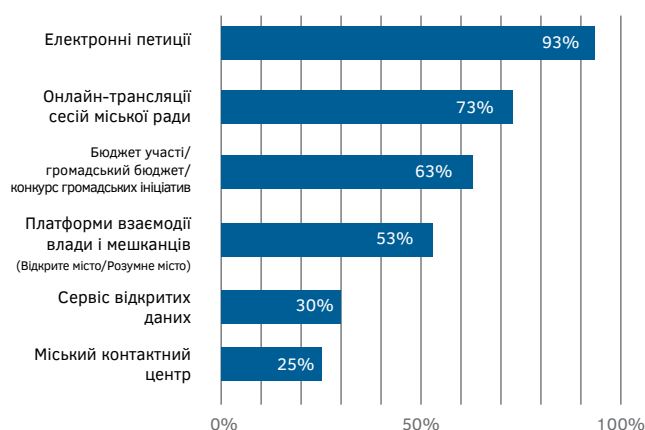
З метою кращого розуміння поточного стану цифрової демократії в органах місцевого самоврядування, протягом липня-серпня 2017 року Центр розвитку інновацій спільно з Асоціацією відкритих міст за підтримки Програми EGAP провів експертне опитування. У цьому обстеженні в якості респондентів опитували експертів-імплементерів: представників органів місцевого самоврядування та громадських організацій у містах, які на практиці впроваджують, супроводжують, або використовують інструменти е-демократії. Всього було отримано 50 відповідей від експертів. Зі 145 міст, які користуються згаданими інструментами е-участі в Україні, в опитуванні представлені 40 міст. Значна частина подальших висновків у цій записці ґрунтуються на цьому опитуванні.

НАЯВНІСТЬ ТА ПОШИРЕНІСТЬ ІНСТРУМЕНТІВ Е-ДЕМОКРАТІЇ.

Результати опитування свідчать, що найпоширенішими інструментами е-демократії у містах є електронні петиції, які запроваджені у 93% міст, які зареєстровані на платформі ЄСМП. Ці дані підтверджуються також числом місцевих громад, які зареєстровані на Єдиній системі місцевих петицій, яка розроблена швейцар-

сько-українською Програмою EGAP та модерується Асоціацією відкритих міст⁸. Станом на серпень 2017 року до Єдиної системи місцевих петицій підключилися і активно користуються нею 145 громад. Якщо екстраполювати ці темпи, то річний приріст складає 28%, і це значне зростання за останні роки.

Малюнок 1. Найпоширеніші інструменти е-демократії у містах, які зареєстровані на платформі ЄСМП

Слід за е-петиціями, у містах використовують онлайн-трансляції сесій міської ради (73%), громадські бюджети (63%), платформи взаємодії, такі як Відкрите місто чи Розумне місто (53%) (Див. малюнок 1). Цікаво, що, незважаючи на розвиток законодавства щодо відкритих даних та на запуск національного порталу відкритих даних (data.gov.ua), використання сервісів відкритих даних є відносно низьким – лише у 30% міст. Міські контактні центри використовуються ще рідше – у 25% міст. Окрім вищезазначених інструментів, також у містах відмічають функціонування широкого спектру інструментів е-демократії, зокрема таких, як: електронні приймальні міських голів, сайти міст з електронними кабінетами мешканців, електронні звернення, онлайн-трансляції засідань виконавчого комітету, засідань бюджетної комісії, та електронні голосування. Наявність інструментів творення публічної політики та міського планування онлайн є вкрай низькою.

Позитивним моментом є те, що у містах одночасно реалізовані принципово різні інструменти е-демократії, що потрібно заохочувати і підтримувати. Відомо, що спільне використання кількох інструментів посилює підзвітність влади, надає можливість громадянам впливати на порядок денний та на прийняття рішень щодо розвитку їхніх міст. При цьому, позаяк навіть найпопулярніші три або більше інструменти запроваджені щонайбільше у двох третинах міст, включно із середніми та малими містами, очевидно, залишається

6 Інструменти е-демократії у містах України. Інформаційно-аналітичний довідник / А. Ємельянова М. Довбенко, П. Завадська, Д. Хуткий, С. Лобойко, М. Наход; За ред. С. Лобойка, М. Находа, Д. Хуткого. – К., 2017. – 58 с. – Режим доступу: <https://github.com/DevRainSolutions/books>.

7 Наход М. Інструменти електронної демократії та план розвитку Асоціації відкритих міст / М. Наход. – К., 2017. – 22 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=0Bz4lVwLV-SsiSzRCMUVdclNhZfk>.

8 Єдина система місцевих петицій. – Режим доступу: <http://e-dem.in.ua>.

Випуск #3: Е-демократія на місцевому рівні: стан розвитку

простір для масштабування та поширення цих форматів е-участі на решту регіонів України. Перспективним напрямком стає поширення інструментів е-участі в об'єднаних територіальних громадах. Однак, практика свідчить, що ефективне розгортання цих інструментів потребує цілеспрямованої інформаційної кампанії для підвищення обізнаності широких верств населення та навчання спеціалістів у громадах.

Іншим трендом серед ОМС є використання спільних платформ, які інтегрують різні інструменти е-демократії. Прикладами таких платформ є: Єдина система місцевих петицій⁹ (145 ОМС), платформа «Розумне місто» (104 громади)¹⁰, платформа «Відкрите місто»¹¹ (51 ОМС), та платформа «Громадський бюджет»¹² (22 муніципалітети)¹³. За даними експертного онлайн-анкетування¹⁴, проведеного у серпні 2017 року, 87% голів органів місцевого самоврядування, 90% онлайн-модераторів та 98% користувачів зацікавлені у запровадженні єдиної платформи е-сервісів інструментів е-демократії. Це своєрідна онлайн-крамниця, де наявних інструментів буде наявне у публічному доступі. Згідно з опитуванням респондентів, вона має містити е-опитування, е-місцеві ініціативи, е-звернення, е-голосування, е-обговорення проектів рішень, е-громадську експертизу, форум е-обговорення.

З 2014 року було проведено серію хакатонів (креативних вікендів, конкурсів ідей), які були спрямовані на пошук цікавих ідей, рішень, сервісів та проектів у сфері електронної демократії, відкритих даних та соціальних інновацій. Наприклад, хакатони EGAP Challenge¹⁵ проводились у Вінниці, Дніпрі, Луцьку та Одесі. Хакатони також проводились у рамках проекту Дані міст/Apps4Cities¹⁶ громадянської мережі ОПОРА та TechSoup, а також Open Data Incubator Challenge, організовані Social Boost. Вони згенерували низку нових соціальних інновацій, IT-проектів, мобільних додатків, спрямованих на різні соціально-економічні питання та зміцнення демократії.

9 Єдина система місцевих петицій. – Режим доступу: <http://e-dem.in.ua>.

10 Платформа «Розумне місто». – Режим доступу: <https://rozumnemisto.org/project>.

11 Платформа «Відкрите місто». – Режим доступу: <http://opencity.in.ua>.

12 Платформа «Громадський бюджет». – Режим доступу: <http://initiativ.e-dem.in.ua/>

13 Наход М. Інструменти електронної демократії та план розвитку Асоціації відкритих міст / М. Наход. – К., 2017. – 22 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=0Bz4IVwLV-SsiSz-RCMUVDClnhZfK>.

14 Лобойко С. Результати дослідження-1 ОМС / С. Лобойко, А. Ємельянова, К. Іванченко, К. Літвінова, С. Магула, А. Куц, А. Яригіна. – К., 2017. – 25 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=0B0hZVPxixy7VTZTSENEeTZsUUI>

15 EGAP Challenge. – Режим доступу: <http://egap-challenge.in.ua/>.

16 Дані міст/Apps4Cities. – Режим доступу: <https://danimist.org.ua/>.

Підтримка екосистем. На додачу до цих ініціатив, на місцевому рівні також виникають центри соціальної активності – IT чи соціально-інновативні хаби. Ці центри підтримують та культивують різні проекти громадянських технологій та об'єднують різного роду міських інноваторів (IT-фахівців, дизайнерів, лідерів громадських організацій чи ініціатив, та інших активних громадян) – вони надають робочий та соціальний простір, технічну допомогу, та часом фінансування. Прикладами таких хабів можуть слугувати Громадський Хаб, Idea Hub (Київ) Social Impact Hub (Одеса), Хаб соціальної активності «Студія 42» (Харків), Space Hub (Дніпро), iHUB-Lviv (Львів), Центр інновацій iHUB Vynnytsia (Вінниця), Urban Space 100 (Івано-Франківськ), IT House (Тернопіль) та інші. Окрім згаданих проектів, неформальні мережі стейкхолдерів та оформлені об'єднання цілеспрямовано підтримують динамічний порядок денний цифрової демократії у країні: Асоціація відкритих міст, Асоціація міст України, Коаліція з розвитку електронної демократії. Разом вони працюють заради розвитку законодавства, публічної політики, та діалогу про е-демократію та підвищення участі громадськості в прийнятті державних рішень¹⁷.

Використання інструментів е-демократії громадянами. Дані опитування переконливо свідчать, що сервіси е-участі переважно створюються з боку пропозиції (влади), а не *попиту* (громадян чи приватного сектору). Іншими словами, у 83% опитаних міст запуск та впровадження інструментів е-демократії здійснює місцева влада, зокрема, міський голова та депутати. У половині (53%) міст ініціаторами або спів-ініціаторами таких е-сервісів виступають громадські організації, часом за сприяння міжнародних фондів, і тільки у 25% міст відчутна роль окремих активних громадян у створенні нових можливостей е-участі. Приватний сектор може бути більш залученим до підтримки цих ініціатив.

Кількість залучених громадян до користування цими онлайн сервісами дуже варіює. І хоча обсяг вибірки був статистично недостатнім для надійних висновків, опитування вказує на деякі тренди, наприклад, е-участь у більших містах є більш поширеною, ніж у менших містах та сільській місцевості. Наприклад, за даними Індексу місцевої е-демократії, сервісом електронних петицій у місті Києві на окремій платформі¹⁸ користуються більше 470 тисяч мешканців (22,1% дорослого населення), у

17 Меморандум про взаємодію та співробітництво у впровадженні електронної демократії. – К., 2017. – 9 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=0B4zw-zD8RAmno0DZ5QjhaRkd40FE>.

18 Київська міська рада. Електронні петиції. – Режим доступу: <https://petition.kievcity.gov.ua/>

Випуск #3: Е-демократія на місцевому рівні: стан розвитку

місті Хмельницькому на Єдиній платформі місцевих петицій Програми EGAP¹⁹ – більше 17 тисяч (8,3% дорослого населення), а у місті Черкаси на міському сайті²⁰ – всього 227 активних користувачів (0,1% дорослого населення)²¹. Це свідчить про те, що у плані застосування інструментів е-демократії громадянами поза Києвом ще є над чим працювати. Потрібна масштабна інформаційна кампанія підвищення обізнаності громадян, яка би пояснювала переваги цих інструментів та надавала зручні інструкції користування ними. Корисно заохочувати зв'язки між інструментами та використовувати інші інструменти (такі, як соціальні мережі).

Сприйняття ефективності наявних інструментів е-демократії. Окрім масштабу поширення та залучення громадян, оцінка ефективності впровадження інструментів е-демократії є такою: серед усіх е-сервісів найбільш ефективними визнані сервіси прямої взаємодії з владою – електронні приймальні депутатів міської ради, платформи Відкрите місто та Розумне місто, далі йдуть електронні петиції, громадські бюджети участі, а також такий інструмент прозорості, як онлайн-трансляції сесій міської ради. Інші інструменти прозорості, е-консультації та звернення щодо проблемних ситуацій у громадах вважаються менш успішними: електронні опитування, сервіси відкритих даних, міські контактні центри, електронні приймальні міського голови. Нарешті, електронні кабінети були визнані найменш ефективними. Загалом, виглядає так, що деякі інструменти забезпечення прозорості влади та прямої демократії громадян (онлайн-трансляції сесій міської ради, електронні приймальні депутатів міської ради, платформи взаємодії, електронні петиції, громадські бюджети) на рівні взаємодії з міською радою реалізовані онлайн відносно добре. А от інструменти комунікації з міським головою та міськими службами, а також забезпечення прозорості через відкриті дані та наповнення електронного кабінету мешканця потребують найбільших зусиль для покращення.

Перешкоди та виклики розвитку е-демократії. На запитання про бар'єри розвитку місцевих ініціатив е-демократії 23% опитаних експертів відповіли, що ніщо не заважає розвитку е-демократії у їхніх містах.

Тим не менше, у 48% міст найбільшими перешкодами виявилася відсутність інтересу серед цільових груп (громадські організації, активісти, бізнес). Цікаво, що брак політичної волі у керівництва міста спостерігається у 28% міст. Це демонструє, що переважно місцева влада все ж зацікавлена у запровадженні е-демократії у містах та громадах.

Високу вартість розробки та підтримки IT-інструментів відзначили 35% опитаних місцевих експертів, що є другою найбільшою перешкодою. Однак, згідно з експертною оцінкою, вартість разової розробки IT-рішення е-петиції складає 500 тисяч гривень, вартість програмного оновлення один раз на два роки – 250 тисяч гривень, і щорічна вартість технічної підтримки – 200 тисяч гривень²². Тобто для органів місцевого самоврядування міського, районного чи обласного рівня, це цілком доступні інструменти, які можуть розглядатися як інвестиції в поживлення громадської активності та покращення відносин між органами місцевого самоврядування та громадянами. Тим не менше, оскільки інструменти е-демократії є новими для усіх залучених сторін, спроможність їх втілити є критично важливою. Це, у свою чергу, потребує довгострокового стратегічного планування, виділення коштів та ефективного таргетованого навчання, щоб забезпечити змістовне використання інструментів е-демократії місцевою владою, НУО та громадянами. За даними опитування, серед представників органів місцевого самоврядування 40% бракувало стратегічного бачення та публічних політик залучення населення до творення політики на місцевому рівні, для посилення е-участі, 40% з них покладалися на засоби масової інформації для посилення е-участі, 8% скористалися публічними заходами, і 12% повідомили, що використали інші способи. Більше того, 84% голів органів місцевого самоврядування та 70% модераторів визнали, що потребують експертної офлайн підтримки у тій чи іншій формі (аналітичної, юридичної, комунікаційної та іншої) для втілення місцевих ініціатив е-демократії²³.

Для цього потрібна державна грантова підтримка на створення інструментів е-участі та їх технічну й організаційну підтримку на місцевому рівні, щоб створити сприятливі умови сталого та впливового використання е-демократії.

19 Єдина система місцевих петицій. – Режим доступу: <http://e-dem.in.ua>.

20 Електронні петиції. Черкаси. – Режим доступу: <http://rada.ck.ua/petitions/web/>.

21 Індекс місцевої електронної демократії в Україні: пілотне дослідження / Х. Приходько, А. Ємельянова, С. Лобойко, Д. Хуткий, Т. Кушніренко, За ред. С. Лобойка, Д. Хуткого, А. Ємельянової. – К., 2018. – 14 с. – Режим доступу: <http://cid.center/index.php/987520954/>.

22 Лобойко С. Результати дослідження-1 ОМС / С. Лобойко, А. Ємельянова, К. Іванченко, К. Літвінова, С. Магула, А. Куц, А. Яригіна. – К., 2017. – 25 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=0B0hZVPxixsY7VTZTSENEeTZsUUI>

23 Лобойко С. Результати дослідження-1 ОМС / С. Лобойко, А. Ємельянова, К. Іванченко, К. Літвінова, С. Магула, А. Куц, А. Яригіна. – К., 2017. – 25 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/open?id=0B0hZVPxixsY7VTZTSENEeTZsUUI>.

BRIEF

Випуск #3: Е-демократія на місцевому рівні: стан розвитку

МАЙБУТНІ МОЖЛИВОСТІ РОЗВИТКУ Е-ДЕМОКРАТІЇ В УКРАЇНІ

Незважаючи на численні успіхи у просуванні е-демократії в Україні, потрібна тривала відданість, підтримка та інновації з боку влади, громадянського суспільства та громадян. Порівняно з іншими країнами, рівень розвитку е-демократії у громадах все ще посередній. Інструменти е-участі, навіть коли наявні, не мають достатнього впливу на процеси прийняття рішень на місцевому рівні. Наявність інструментів е-демократії у творенні публічної політики, міському плануванні та між громадами все ще низька, тоді як місцева влада та організації громадянського суспільства можуть виграти від подальшого навчання та обізнаності, щоб забезпечити ефективну розробку та втілення інструментів е-демократії у містах і громадах.

У майбутньому потрібна стратегічна візія та стала відданість просуванню і проактивному моніторингу розвитку е-демократії. У цьому контексті, ми пропонуємо 10 рекомендацій для місцевої влади й ентузіастів е-демократії.

- Органи місцевого самоврядування мають розробити довгострокові стратегії, положення та статті бюджетів для втілення е-демократії шляхом інклюзивного й учасницького процесу, як зазначено у національних Концепції та плану заходів з розвитку електронної демократії (на 2017-2018 роки);
- Місцева влада має забезпечити місцевим мешканцям ширший «стандартний перелік» або «меню» е-інструментів: онлайн-трансляцій, е-петицій, громадські бюджетів онлайн, платформ взаємодії влади і мешканців, просування та втілення ініціатив відкритих даних, ефективних міських контактних центрів, е-кабінетів мешканців, е-звернень, е-голосувань;
- Асоціації органів місцевого самоврядування, мас медіа та громадянське суспільство мають ширше та систематичніше поширювати та масштабувати кращі практики використання наявних е-інструментів;
- Потрібно посилити якість та вплив інструментів е-участі, зокрема, е-звернень, е-петицій, е-консультацій, е-голосувань, громадських бюджетів онлайн шляхом цільового бюджетного фінансування, навчання представників влади та закріплення відповідальних працівників за е-інструментами;
- Треба посилити сприятливу роль громадських організацій у просуванні та втіленні е-демократії шляхом навчання, надання можливостей та грантових конкурсів;
- Громадянське суспільство разом з органами місцевого самоврядування мають розробити єдину платформу(и) е-сервісів зі зручним для користування е-кабінетом мешканця;
- Провести навчання представників мас медіа з тематики

е-демократії, щоб посилити їх спроможність підвищувати обізнаність громадськості щодо переваг е-участі;

- Здійснити серію спеціалізованих навчань для місцевих активістів та неурядових організацій на місцевому рівні, щоб сформувати «когорту сертифікованих тренерів» для посилення е-грамотності, е-участі громадян та боротьби з реакційними бюрократичними процедурами;
- Розробити та поширити зручні у використанні онлайн-курси й офлайн тренінги з е-демократії;
- Посилити співпрацю між владою та громадськістю заради творення справжньої учасницької публічної політики та її втілення через використання технологій для посилення демократії в Україні.

БОКС. ПРИКЛАДИ ПОЗИТИВНОГО ВПЛИВУ ІНСТРУМЕНТІВ Е-УЧАСТІ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ

Київ
(2,868,000 мешканців)

Однією з перших зареєстрованих петицій була електронна петиція щодо запровадження нічних маршрутів. Вона набрала 10 тисяч голосів і була підтримана міською владою.

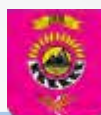
Результат: Завдяки ній у місті з'явилися перші нічні маршрути громадського транспорту.

Луцьк, Західна Україна
(211,000 мешканців)

Із 2016 р. був запроваджений сервіс е-голосування за проекти на конкурсі Громадських ініціатив (аналог бюджету участі). Ініціатива із запровадження цього інструменту належить владі Луцька

Результат: Вона сприяла розробці та вдосконаленню сервісу «Громадського бюджету» на платформі e-dem.in.ua.

Марганець, Центральна Україна
(48,000 мешканців)

Місто взяло участь у проекті «Відкрите місто».

Результат: Покращилася взаємодія між комунальними підприємствами, органами влади та громадою, а також зменшилися строки виконання робіт з усунення аварійних ситуацій.

(Представник місцевої влади)

BRIEF

Випуск #3: Е-демократія на місцевому рівні: стан розвитку

Славутич, Північна Україна (24,000 мешканців)

Завдяки громадському бюджету участі у місті реалізовано декілька проектів, обраних мешканцями міста.

Результат: Запровадження громадського бюджету участі сприяло підвищенню активності громадян у прагненні розвитку свого міста.

Черкаси, Центральна Україна (285,000 мешканців)

Раніше рівень довіри до місцевої влади був низьким. Так, протягом 2013-2014 років, незважаючи на заплановані численні зустрічі, у місті відбулося лише 1 громадське слухання – люди просто не бажали брати в них участь. У 2015 році місто запровадило громадський бюджет.

Результат: Це залучило до вибору ідей більше 10 тисяч жителів, що складає 3,7 % від загальної кількості мешканців.

Чернівці, Західна Україна (262,000 мешканців)

Необхідну кількість голосів набрала петиція щодо придбання нових тролейбусів. Вона була розглянута на сесії міської ради.

Результат: Для потреб міського громадського транспорту передбачено закупівлю 20 нових низькопольних тролейбусів з кондиціонерами, опаленням та електронним табло.

Чернігів, Північна Україна (295,000 мешканців)

У місті була запроваджена низка інструментів е-участі.

Результат: Запроваджені електронні квитки у міському транспорті, здійснена оптимізація транспортної мережі, відремонтовані міські дороги.

НАСТУПНИЙ ВИПУСК

аналітичних записок з ефективного е-урядування буде поширений у 2018 році.

ПРО АВТОРІВ

Йорданка Томкова, PhD є радником з питань е-урядування та керівник проекту національного діалогу швейцарсько-української Програми EGAP (tomkova@innovabridge.org).

Дмитро Хуткий є керівником е-Дем Лаб Центру розвитку інновацій (khutkyy@gmail.com).

Михайло Наход є виконавчим директором Асоціації відкритих міст (mnakhod@gmail.com).

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Confederation

Програма EGAP фінансується Швейцарською агенцією з розвитку (Swiss Agency for Development Cooperation)
www.eda.admin.ch/ukraine

EGAP

EGAP – це швейцарська чотирирічна (на 2015-2019 рр.) програма в Україні із розвитку електронного урядування задля звітності та участі, що фінансується Швейцарською конфедерацією.
www.egap.in.ua

Center for
Innovations
Development

Центр Розвитку Інновацій – громадська спілка, яка розвиває електронну демократію.
www.facebook.com/cidnaukma/
www.cid.center

INNOVABRIDGE

INNOVABRIDGE Foundation є швейцарською фундацією, яка активно просуває питання е-урядування та є партнером спів-імплементації Програми EGAP в Україні
www.innovabridge.org